
Nakladatelství Wolters Kluwer a nakladatelství Havlíček Brain Team vydaly v letošním roce velmi zajímavý titul „Odměna advokáta“. Kniha je dílem autorského kolektivu, jehož vedoucím je JUDr. Daniela Kovářová a jehož členy jsou JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Mgr. Lucie Diblíková, Karel Havlíček, JUDr. Bohuslav Klein, Mgr. Robert Němec, Hana Tichá, Mgr. Petra Vrábliková, JUDr. Martin Vychopeň a JUDr. Michal Žižlavský, tedy erudovaní a zkušení právníci v dané oblasti.

Publikace se zabývá odměnou advokáta z řady pohledů.

V obecné části se kniha zabývá postavením advokáta a jeho právy a povinnostmi ve vztahu k jeho odměně, a to jak s ohledem na právní předpisy, zejména zákon o advokacii č. 85/1996 Sb., tak i předpisy České advokátní komory, zejména pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky obsažená v usnesení představenstva České advokátní komory č.1/1997, a to i s důsledky pro trestní a kárnou odpovědnost advokáta.

Historický exkurz úpravy odměny advokáta dává současnou úpravu odměny advokáta ve srovnání se středověkou i relativně nedávnou dobou do širších a zajímavých souvislostí.

V obecné části nalezneme i ekonomické, finanční a daňové kontexty. Zaujme např. vazba jednotlivých finančních operací na konkrétní právní ustanovení, jež tyto operace regulují.

Odměna advokáta je významná nejen ve vztahu advokát a jeho klient, a proto se ve zvláštní části publikace „advokát před soudem a jiných pozicích“ nabízejí i další pohledy na odměnu advokáta.

V kapitole „Odměna advokáta v soudním řízení“ se nachází, mimo jiné, velmi podnětné zhodnocení vyhlášky č. 484/2000 Sb., kterou byly stanoveny paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem při rozhodování o náhradě nákladů řízení v občanském soudním řízení, která byla zrušena nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 25/12 ze dne 17. 4. 2013. V této kapitole jsou popsány i další ústavněprávní korekce úpravy náhrady nákladů řízení (za odměnu advokáta), a to zejména ve vazbě na bagatelní spory, na účelnost nákladů na právní zastoupení a s ohledem na některé osoby, které mají z veřejných zdrojů hrazený samostatný právní aparát, a proto nemohou na protistraně požadovat náhradu nákladů řízení.

Publikace se odměnou advokáta zabývá i z pohledu veřejných zakázek, rozhodčího řízení, mediace, insolvence, likvidace a správy majetku.

Komentář k vyhlášce č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, v platném znění (advokátní tarif), představuje zevrubný výklad advokátního tarifu včetně mnoha praktických příkladů, vzorových dokumentů, tabulek, grafů a rozsáhlé judikatury.

Pokud je mi známo, poslední komentář k odměňování advokátů byl vydán před deseti lety jako zvláštní číslo Bulletinu advokacie. Nový titul „Odměna advokáta“ a v něm obsažený komentář k advokátnímu tarifu je zásadně propracovanější a reaguje na uplynulé změny v právní úpravě i judikatuře.

I proto mu lze prominout ojedinělou formulační nepřesnost, např. u komentáře k § 1, kde se uvádí plná moc jako důvod vzniku vztahu mezi advokátem a jeho klientem. Právní důvod vzniku zastoupení však představuje smlouva o zastoupení, nikoli plná moc, ta je pouze potvrzením zastoupeného o tom, že zastoupení bylo ujednáno a vzniklo. Ani určení advokáta Českou advokátní komorou samo o sobě nezakládá vztah mezi advokátem a klientem a určení advokáta nenahrazuje plnou moc vyžadovanou zvláštními právními předpisy k obhajobě toho, jemuž byl advokát komorou určen v trestním řízení nebo k jeho zastupování v jiném řízení.

Jsem přesvědčen, že uvedená publikace bude právě pro svou komplexnost v mnoha ohledech prospěšná pro odbornou právnickou veřejnost pro aplikační praxi a může zaujmout i neprávníckou veřejnost. Publikace navíc na mnoha místech vychází i z osobních zkušeností a postojů JUDr. Kovářové (známé i jiným druhem literatury) a obsahuje řadu z toho

vyplývajících doporučení, takže bude zvlášť přínosná pro advokátní koncipienty a začínající advokáty.

JUDr. Roman Premus

advokát

předseda sekce soukromého práva České advokátní komory